

Da' n-am găsit holtei ca voi,
Nici de strigat n-avem pe nime
Că nouă, încă, ni-i rușine!

ALT FECIOR

- Plină-i lumea de feciori
Pe la guri de uliciori,
Stau și tremură subțire
Până ș-a da unu-n sire.
Da' noi, de-om vre(a),
Le-om dovedi
Ș-on ceteraș 'om nămni,
Batăr cât de scump a si!

ALT FECIOR

- Opriți-vă, mă, opriți,
Ce-atâtea boscorodiți,
Gândești că-s jâzii la plată
Când v-adunați laolaltă!

ALTUL

- Io zîc:
Oameni buni și măi fărtați,
Bine-ar si să m-ascultați,
Și-un urător trebe a nămni
C-a tré anu
Și noi tăt om plănui!

ALTUL

- Io, vreu să siu urător,
Da' de-oi puté să mă-nsor
Că de când tăt tilegesc
Am început să-ncărunțesc,
Nici una nu se nădăie
Să vrei să sie a mé!

ALTUL

Dacă-i planu-așé, pretine,
En ascultă-mă pe mine:
Măi feciori, io zîc, adică
Să scoată-o sticlă de horincă!

FECIORUL:

Da-oi chiar și la coconi!
Deie Domnu
Roadă-n pomni
Și boală-n domni!

ALTUL

le, cu spor, să ne urnim
Că de mult timp zăbovim
Și-s aici cășlegile,
S-ar mărita fetele!
Unde-s fete p'ângă șatră
Tăte pețitori așteaptă.

ALTUL

Câtilin, câtilinaș,
Mere-om după ceteraș,
La Ciurariu ori Finanțu
Să vie! De nu-i ie franțu.

Cu acele-mpunge-l
Până la mine-a zini
Și cu mine s-a tâlni

Și cu mine-a povesti!

(De la Ioan Oancea, 44 ani, Budești, 1990).

În noaptea dintre Bobotează și Sântion (7 ianuarie) se sărbătorește
Crăciunul cel bătrân. În satul Sârbi se colindă ca la Crăciun:

Crăciunu nost cel bătrân
Zine, zine câtilin
Dacă ști' că nu-l cinstim;
Zine, zine supărat

Dacă ști' că l-am lăsat.
Popii-n beserici ne-o spus,
Ne-o spus nouă, la popor,
Să ținem Crăciunu lor.

Se dau daruri ca la Crăciunul cel tânăr. (De la Gheorghe Iosif, 59 ani, Sârbi, 1990).

După Bobotează, se dezleagă *cășilegile*, acum începe jocul în sat, nunțile, clăcile, care se țin până la Postul Mare.

Colecția PETRICĂ SCĂUNAȘU

Strigarea peste sat în Oarța de Sus

Obiceiul, potrivit cercetărilor, s-a mai păstrat, sporadic, doar în satul Stremț, vecin cu Oarța de Sus.

Desfășurarea este cea obișnuită: în noaptea de Anul Nou, două grupuri de tineri se urcă pe două creste de deal, unul dintre grupuri lansând strigarea:

- Măă, știi că la fata (cutare) i-i drag fecioru (cutare)?
- Dreptu-i, măă!

Ca și la Stremț, unele dintre formule vizează abateri de la conduita morală a satului:

- Măă, știi că la nevasta lui (cutare) s-o dus (cutare)? Dreptu-i, măă?
- Drept! (De la Vasile Peti, 39 ani, 1981).

Așa cum arată și alte cercetări, se vehiculează pe latura negativă, criticându-se diferite aspecte ale conduitei etico-morale: furtul, lenea, munca de mântuială, comportarea brutală în familie, desfrâul, beția. Este interesant de studiat acest obicei pentru că, așa cum se practică la Oarța de Sus, se aseamănă cu obiceiul *alimori*, numit și *aosimori* sau *silita mare*, despre care Gheorghe Vrabie arată că a luat forme mai noi, printre care și *roata de foc*, rostogolită de Anul Nou la Oarța în cadrul strigării peste sat (Gh. Vrabie, *Folclorul. Obiect-principii-metodă-categorii*, Ed. Academiei, Buc., p. 189). Astfel *strigarea peste sat* debutează cu roata focului: se ia o roată de car sau de la tileaga plugului, se îmbracă în paie și gozuri, este aprinsă și i se dă drumul de pe deal, în timp ce la biserică se trag clopotele pentru a anunța începutul strigării.

Despre astfel de focuri, Gheorghe Vrabie spune că erau temeri sau speranțe legate de noul ciclu vegetațional, care implica acte sacre însoțite de gesturi pe care se sconta în bunul mers al anului agricol (Gh. Vrabie, *Folclorul. Obiect...*, op. cit., p. 188).

Este posibil ca acest obicei să fi suferit o transmutare, în loc să se facă primăvara, practică generalizată la noi, a fost asimilat de obiceiurile Anului Nou, când au loc variate practici menite să influențeze soarta anului care vine. Foarte interesantă este sugestia că "fac foc, să ardă anul care a trecut" (De la Rozalia Tămășan, 53 ani, 1981), deoarece, potrivit acesteia, focul de Anul Nou este un semn al trecerii dintr-un an în celălalt, la fel și trasul clopotelor, împușcăturile etc., putând, la un moment dat, să aibă și conotații magice.

Cine tăt cată
Și n-o pterdut nimnică?

(Porcu)